

برای دریافت پاسخنامه سوالات به سایت زیر مراجعه
فرمایید

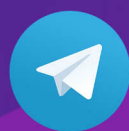
www.20shoo.ir

کلیه حقوق مادی و معنوی این سوالات متعلق به گروه آموزشی
بیست و شو می باشد و کپی برداری و استفاده بدون ذکر
منبع از لحاظ شرعی و قانونی مجاز نمی باشد

Instagram

20shoo.ir

telegram

[@ir20shoo](https://t.me/ir20shoo)

ادبیات غنایی

- ۱- دربارهٔ دنیای آرمانی شاعر توضیح دهید.
- ۲- بیت‌های سوم و هشتم را از نظر خوانش و توجه به ایستگاه‌های آوایی بررسی کنید.
- ۳- دربارهٔ ارتباط معنایی آیات شریفهٔ زیر و متن درس توضیح دهید.
(الف) و عَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا (همهٔ نام‌ها را به آدم آموخت). (سورهٔ بقره، آیهٔ ۳۱)
(ب) اِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ وَ الْجِبَالِ فَأَيُّنَ اِنْ يَحْمِلْنَهَا وَ أَشْفَقْنَ مِنْهَا وَ حَمَلَهَا الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا (ما امانت را بر آسمان‌ها و زمین و کوه‌ها عرضه کردیم، پس، از پذیرفتن و حمل آن خودداری کردند و از آن هراسناک بودند و انسان، آن را بر دوش کشید. به درستی که او ستمگر و نادان بود). (سورهٔ احزاب، آیهٔ ۷۲)
- ۴- هر بیت، با کدام قسمت از متن درس تناسب مفهومی دارد؟
(الف) ناز و نیاز تو شد همه دلپذیر من تا ز تو دلپذیر شد، هستی ناگزیر من حسین منزوی
(ب) نیست جانش محرم اسرار عشق هر که را در جان، غم جانانه نیست خواجهی کرمانی
(پ) تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین دیو، آدم را نبیند غیر طین مولوی
- ۵- در عبارت‌های زیر، مقصود از قسمت‌های مشخص شده چیست؟
(الف) شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون ببینید.
(ب) هر لحظه، از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می‌کردند.
(پ) حکمت ربوبیت به سر ملایکه فرو می‌گفت.
- ۶- برای هر مفهوم زیر، از متن درس، معادل کنایی بیابید و بنویسید.
• تسلیم نشدن (نپذیرفتن)
• متوسل شدن
• شتاب داشتن
- ۷- در بیت زیر، «استعاره» را مشخص کنید و آن را بررسی نمایید.
«سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»
- ۸- عبارت زیر را از دید آرایه‌های ادبی، بررسی کنید.
«پس، از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل، دل کرد».
- ۹- با دقت و توجه به جدول زیر، شکل‌ها و جایگاه همزه را در کلمات فارسی بهتر بشناسیم:

شکل همزه	ء	آ	اُ	ئ
جای همزه	پایانی	آغازی و میانی	میانی و پایانی	میانی و پایانی
مثال	ابر، اراده، اجرت	جزء، شیء، آسان، الآن، مار بوا	رأفت، مبدأ	رؤیا، مؤلف، هیئت، متلألئ

□ اکنون برای کاربرد شکل‌های مختلف همزه، شش واژه مناسب بیاورید و بنویسید.

- ۱۰- معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.
• تا در تحصیل فضل و ادب، رغبتی صادق نباشد، این منزلت نتوان یافت. کلیله و دمنه
• ارباب حاجتیم و زبان سؤال نیست / در حضرت کریم، تمنا چه حاجت است حافظ
• نانم افزود و آبرویم کاست / بینوایی به از مذلت خواست سعدی
- ۱۱- مفهوم بیت زیر را با نگرش خویشان مجنون و چاره‌سازی آن‌ها مقایسه کنید.
یک بار هم ای عشق من از عقل میندیش بگذار که دل حل بکند مسأله‌ها را «محمدعلی بهمنی»

- ۱۲ - بر مبنای درس و باتوجه به بیت‌های زیر، تحلیلی از سیر فکری پدر مجنون ارائه دهید.
عشق‌بازی، کار بیکاران بود عاقلش با کار بیکاران چه کار؟ «نعمت‌الله ولی»
از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق روز اول، رنگ این ویرانه، ویران ریختند «بیدل»
- ۱۳ - در بیت‌های شانزدهم و نوزدهم، کدام ویژگی‌های «مجنون» بارز است؟
گویند ز عشق کن جدایی این نیست طریق آشنایی
کز عشق به غایتی رسانم کاو ماند اگرچه من نمانم
- ۱۴ - معنی و مفهوم بیت زیر را به نثر روان بنویسید.
حاجت‌گه جمله جهان اوست محراب زمین و آسمان اوست
۱۵ - در بیت زیر، شاعر، چگونه از تشبیه برای خلق کنایه بهره گرفته است؟
آمد سوی کعبه، سینه پر جوش چون کعبه نهاد حلقه در گوش
- ۱۶ - هریک از بیت‌های زیر را از نظر کاربرد آرایه‌های ادبی بررسی کنید.
چون رایت عشق آن جهان گیر شد چون مه لیلی آسمان گیر
برداشته دل ز کار او بخت درماند پدر به کار او سخت
- ۱۷ - شاعران، در سرودن منظومه‌های داستانی، غالباً از قالب «مثنوی» بهره می‌گیرند؛ مهم‌ترین دلیل آن را بنویسید.
- ۱۸ - اجزای بیت زیر را طبق زبان معیار مرتب کنید.
«گفتند به اتفاق یک سر کز کعبه گشاده گردد این در»
- ۱۹ - شیطان، رجیم (= رانده‌شده از بارگاه الهی) است؛ نویسنده علت مردود بودن شیطان را چه می‌داند؟
۲۰ - با توجه به رباعی «از شبنم عشق» خاک آدم گل شد... که در متن درس آمده، دل محصول چه چیزی است؟
۲۱ - باتوجه به رباعی زیر «دل» محصول چه چیزی است؟
«از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد
سرنشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد»
- ۲۲ - هریک از مصراع‌های زیر را مطابق زبان معیار مرتب کنید.
الف) درماند پدر به کار او سخت
ب) برداشته دل ز کار او بخت
- ۲۳ - در عبارت «چون کار دل به این کمال رسید، گوهری بود در خزانه غیب که آن را از نظر خازنان پنهان داشته بود و خزانه‌داری آن به خداوندی خویش کرده، آن را بر ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ‌کس استحقاق خزانگی و خزانه‌داری آن گوهر نیافته، خزانگی آن را دل آدم لایق بود»
الف) مقصود از «گوهر» چیست؟
ب) «خازنان» چه کسانی هستند؟
ج) معنی مجازی «ملک و ملکوت» را بنویسید.
- ۲۴ - به سؤالاتی که از عبارت زیر مطرح شده است پاسخ دهید؛
مجموعه ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد»
الف - چگونه انسان می‌تواند بار امانت را مردانه و عاشقانه بر دوش جان کشد؟
ب - با توجه به عبارت «انسان» دارای چه ابعادی است؟
- ۲۵ - بیت «ناز و نیاز تو شد، همه دلپذیر من تا ز تو دلپذیر شد، هستی ناگزیر من» سروده کدام شاعر پارسی‌گو است؟
الف) خواجوی کرمانی ب) حسین منزوی
- ۲۶ - مفهوم مشترک ابیات زیر را بیابید.
الف) گفتند یافت می‌نشود، جسته‌ایم ما گفت: «آن که یافت می‌نشود آنم آرزوست»
ب) آدمی در عالم خاکی نمی‌آید به دست عالمی دیگر ببايد ساخت و ز نو آدمی

۲۷- مفهوم مشترک «دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست» با بیت زیر چیست؟
 «نه هر چه جانورند آدمیتی دارند بس آدمی که در این ملک نقش دیوارند»

۲۸- کدام یک از ابیات زیر به آیه ۱۰۳ سورة انعام «لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ الْغَفِيُّ الْخَبِيرُ» تلمیح دارد؟

الف) ای نهان دان آشکارا بین

تو رسانی امید ما به یقین

ب) عشق هم صورت است و هم معنی

آشکارا و هم نهان عشق است

۲۹- در بیت زیر آرایه‌های تضاد و تلمیح را بیابید.

«دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست»

۳۰- در بیت زیر آرایه‌های «کنایه، استعاره و مراعات نظیر» را بیابید.

«ای آفتاب حسن، برون آدمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست»

۳۱- در عبارت زیر دو اضافه تشبیهی و یک تلمیح بیابید.

«آن چه بود؟ گوهر محبت بود که در صدف امانت تعبیه کرده بودند و بر ملک و ملکوت عرضه داشته، هیچ کس استحقاق خزانگی و خزانه‌داری آن گوهر نیافته»

۳۲- با توجه به بیت «تو ز قرآن، ای پسر ظاهر مبین دیو، آدم را نبیند غیر طین» به سؤالات پاسخ دهید.

الف) تلمیح را بیابید.

ب) در بیت چند استعاره وجود دارد؟

ج) چه واژه‌هایی آرایه تضاد دارند؟

۳۳- در متن زیر آرایه‌های ذکر شده را بیابید.

«پس، از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت در گل از گل دل کرد. عشق، نتیجه محبت حق اوست.»

الف) جناس ناهمسان

ب) اضافه تشبیهی

ج) سجع

۳۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«چون کار خلقت بدین کمال رسید، محبت والا گوهری بود از جمال بی‌چون الهی و حقاً که این گوهر عمارت دل را مأمور نمود و ظاهرش را متلألئ کرد. و گرنه قالب آدم به سالیان متمادی میان مکه و طائف نهاده بود و قدر همان خاک بی‌عنایت را داشت.»

۳۵- در کدام یک از عبارات بخشی از آیه ۷۱ سورة «ص» تضمین شده است؟

الف) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت «إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ طِينٍ»

ب) به سر ملائکه فرو می‌گفت «إِنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ»

۳۶- در ابیات و عبارات زیر «اضافه تشبیهی» را بیابید و مشبّه و مشبّه‌به را مشخص کنید.

الف) این را به خودی خود می‌سازم بی‌واسطه، که درو گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.

ب) از شب‌نم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد

۳۷- در واژه‌های زیر نوع همزه را مشخص کنید.

«لآلی - سوء - استدلال - تأمل - مبدأ - فؤاد - هیئت»

۳۸- در واژه‌های زیر نوع همزه را مشخص کنید.

«مرآت - منشأ - الفت - مؤانست - متلألئ - جزء»

۳۹- در واژه‌های زیر نوع همزه را مشخص کنید.

«ماء - رأفت - رؤسا - سائل - لؤلؤ - أخذ»

۴۰- در واژه‌های زیر نوع همزه را مشخص کنید.

«استخراج - پانته‌آ - ملجأ - تلألؤ - پروتئین - شیء»

- ۴۱- نادرستی املائی را تصحیح کنید.
عزل و ابد - منزلت و مقام - خواست و سؤال - الطاف الوهیت - تحیر و تعجب - محرم اصرار - مشعشع و تابان - اصناف موجودات - مشتبه و نامعلوم - یک قبضه خاک - سهل و سعب
- ۴۲- نادرستی املائی را تصحیح کنید.
اکراه و اجبار - نفایس خزاین - حیاط ابدی - ظلوم و جهول - رأفت و مهربانی - حکمت ملائکه - تواف و چرخیدن - معکوس و واژگونه - مذلت و عزت - متوسل شدن - عزت و ذوالجلالی - طوع و رقت
- ۴۳- نادرستی املائی را تصحیح کنید.
نقش‌های بوقلمون - معذور و معوم - مبدأ و معاد - باران محبت - نظر عنایت - ازلی بودن عشق - طاقت غرب - میکائیل و عزرائیل - خاک ذلیل - دواسبه آمدن عشق - مقهور و قاهر - لایق و مستحق - سرنشتر عشق - غالب آدم
- ۴۴- معنای بیت زیر را بنویسید.
«بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست
بگشای لب که قند فراوانم آرزوست»
- ۴۵- بیت زیر را معنی کنید.
«ای آفتاب حسن، برون آ، دمی ز ابر
کان چهره مشعشع تابانم آرزوست»
- ۴۶- بیت زیر را به فارسی روان برگردانید.
«گفتی ز ناز «بیش مرنجان مرا، برو»
آن گفتنت که «بیش مرنجانم» آرزوست»
- ۴۷- بیت زیر را معنا کنید.
«زین هم‌رهان سست عناصر دلم گرفت
شیر خدا و رستم دستانم آرزوست»
- ۴۸- بیت زیر را به نثر روان بنویسید.
«دی شیخ با چراغ همی گشت گرد شهر
کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست»
- ۴۹- بیت زیر را معنا کنید.
«گفتند یافت می‌نشود جسته‌ایم ما
گفت آن که یافت می‌نشود آنم آرزوست»
- ۵۰- کدام یک از عبارات زیر به «مقام والای دل انسان» اشاره می‌کنند؟
الف) اینجا، عشق معکوس گردد؛ اگر معشوق خواهد ازو بگیرد، او به هزار دست در دامنش آویزد.
ب) ابلیس با خود گفت: هرچه دیدم، سهل بود، کار مشکل این جاست و اگر حق تعالی را با این قالب، سر و کاری خواهد بود، در این موضع تواند بود.
- ۵۱- مفهوم کلی بیت «سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد، چیست؟
الف) از روح انسان، دل آفریده شده است.
ب) دل حاصل عشقی است که در روح انسان دمیده شده است.
- ۵۲- واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.
الف) و با این همه، حضرت غنا، دیگری را به جای او نخواند و این سر با دیگری در میان ننهاد.
ب) ابلیس پر تلبیس یک باری گرد او طواف می‌کرد.
- ۵۳- بیت زیر را به نثر روان برگردانید.
«از شبنم عشق خاک آدم گل شد
صد فتنه و شور در جهان حاصل شد»
- ۵۴- بیت زیر را معنی کنید.
«گر من نظری به سنگ بر، بگمارم
از سنگ، دلی سوخته بیرون آرم»
- ۵۵- مفهوم «آفرینش بی‌واسطه انسان توسط خداوند» از کدام عبارت دریافت می‌شود؟
الف) چون کار به خلقت آدم رسید، گفت «إِنِّي خَالِقُ بَشَرًا مِنْ طِينٍ»
ب) و آن را به نظر غایت پرورش می‌داد و حکمت با ملایکه می‌گفت: شما در گل منگرید، در دل نگرید.
- ۵۶- برای هر یک از واژه‌های زیر «متضاد» بسازید.
پنهان - ناز - سهل - ذلت

۵۷- با توجه به متن زیر:

«خاک سوگند برداد که به عزّت و ذوالجلالی حق که مرا مبر که من طاقت قُرب ندارم و تاب آن نیارم؛ من نهایت بُعد اختیار کردم، که قربت را خطر بسیار است»

(الف) چرا خاک از نزدیک شدن و قرب به درگاه الهی پرهیز می‌کند؟

(ب) آرایه تشخیص را بیابید.

۵۸- در عبارات زیر معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

(الف) الطاف الوهیت و حکمت ربوبیت به سرّ ملایکه فرو می‌گفت: «أَنِّي أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ»
(ب) حق تعالی چون اصناف موجودات می‌آفرید، وسایط گوناگون در هر مقام بر کار کرد.

۵۹- معنی واژه مشخص شده را بنویسید.

(الف) جمعی را مشتبه شد؛ گفتند: «نه همه تو ساخته‌ای؟»

(ب) شما چه می‌دانید که ما با این مشتی خاک، چه کارها از ازل تا ابد در پیش است؟

(ج) گفت اینجا اختصاصی دیگر هست که این را به خودی خود می‌سازم بی‌واسطه که در او گنج معرفت تعبیه خواهم کرد.

۶۰- در هر یک از عبارات زیر معنای واژه مشخص شده را بنویسید.

(الف) خاک ذلیل را از حضرت عزّت به چندین اعزاز می‌خوانند و خاک چندین ناز می‌کند.

(ب) خاک سوگند برداد به عزّت و ذوالجلالی حق که مرا مبر.

(ج) همچنین هر چه از نفایس خزاین غیب بود، جمله در آب و گل، دفین کردند.

۶۱- جمع مکسر هر یک از واژه‌های زیر را بنویسید.

«آفت - نقش - عجیب - خزانه - سر - نجم - ظاهر - صنعت»

۶۲- در هر یک از ابیات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

(الف) زین هم‌رهان سست عناصر دلم گرفت شیر خدا و رستم دستانم آرزوست

(ب) تو ز قرآن، ای پسر، ظاهر مبین دیو، آدم را بیند غیر طین

۶۳- در هر یک از ابیات زیر معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

(الف) سر نشتر عشق بر رگ روح زدند یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

(ب) ای آفتاب حُسن، برون آدمی ز ابر کان چهره مشعشع تابانم آرزوست

۶۴- به سوالاتی که پس از عبارت زیر مطرح شده است پاسخ دهید.

«مجموعه‌ای می‌بایست از هر دو عالم روحانی و جسمانی که هم محبت و بندگی به کمال دارد و هم علم و معرفت به کمال دارد تا بار امانت مردانه و عاشقانه در سفت جان کشد.»

(الف) چگونه انسان می‌تواند بار امانت را مردانه و عاشقانه بر دوش جان کشد؟

(ب) با توجه به عبارت، «انسان» دارای چه ابعادی است؟

۶۵- در عبارت «روزکی چند صبر کنید تا من بر این مشت خاک دست‌کاری قدرت بنمایم، تا شما در این آینه نقش‌های بوقلمون ببینید، مقصود از «آینه» و «نقش‌های بوقلمون» چیست؟

۶۶- مفهوم کلی مصراع اول بیت زیر را بنویسید.

از شبنم عشق خاک آدم گل شد صد فتنه و شور در جهان حاصل شد